

УДК 711.656

к.т.н., доцент Дубова С.В.,
Помазкова Є.Ю.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ТРАНСПОРТНІ ПРОБЛЕМИ ВЕЛИКИХ МІСТ.

Представлено огляд причин, що сприяли виникненню напруженої транспортної ситуації у великих містах України на прикладі м. Києва. Визначені основні заходи подолання дисбалансу у взаємовідносинах міста та його транспортної системи.

Ключові слова: процес автомобілізації, міський пасажирський транспорт загального користування.

Транспорт - це галузь, що забезпечує перевезення пасажирів та вантажів. Він забезпечує безперервну роботу всіх ланок міського господарства. За допомогою транспорту здійснюють зв'язки між містами та селами, за що транспортну систему справедливо називають кровоносною системою держави.

Київ — місто з населенням 2,8 млн. мешканців. Офіційно зареєстровано тут близько 800 тис. автомобілів, але разом з тими, що прибувають з інших міст їх кількість зростає приблизно до 1,2 млн. Статистика свідчить, що на тисячу мешканців Києва приходить приблизно 420 авто, тобто коефіцієнт рівня автомобілізації становить 0,42. Це відносно небагато, тому що наприклад в Лос-Анджелесі, одному з найбільш автомобілізованих у світі міст, він становить 1,8. Але для Києва і цей показник є критичним. Причини цьому – неврівноважена система розташування місць прикладення праці, що накладається на недостатню розвиненість транспортної системи. Фактично це кожен день призводить до величезних заторів, що негативно позначається на економічній ситуації в Києві та зручності пересування його мешканців. За підрахунками вчених година затору на дорогах обходиться кожному транспортному засобу приблизно в 40 доларів США, а місту це коштує близько 15-16 млн. доларів щоденно. Незалежно від способу переміщення мешканці міста витрачають час у дорозі, чекаючи в заторі, та спалюючи недешеве паливо. Виникає транспортна втомиленість, яка негативно впливає на здоров'я людини та його можливості активно приймати участь у щоденному загальноміському обороті.

Процес урбанізації, який сприяє постійному переміщенню населення у великі міста (рис.1,2), з одного боку збільшує кількість індивідуальних автомобілів, з іншого – кількість пасажирів пасажирського транспорту загального користування.

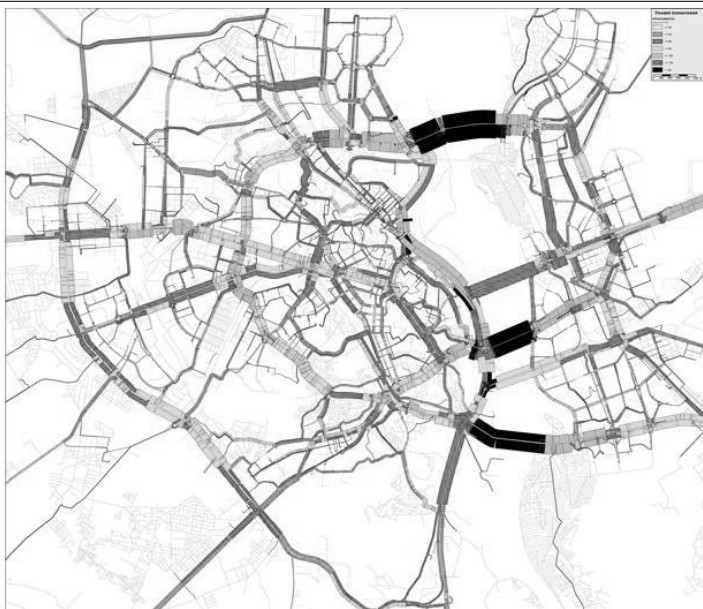

Рис.1. Карта інтенсивності індивідуального транспорту (джерело: <https://hmarochos.kiev.ua/2015/12/17/transportna-model-kiyeva>)

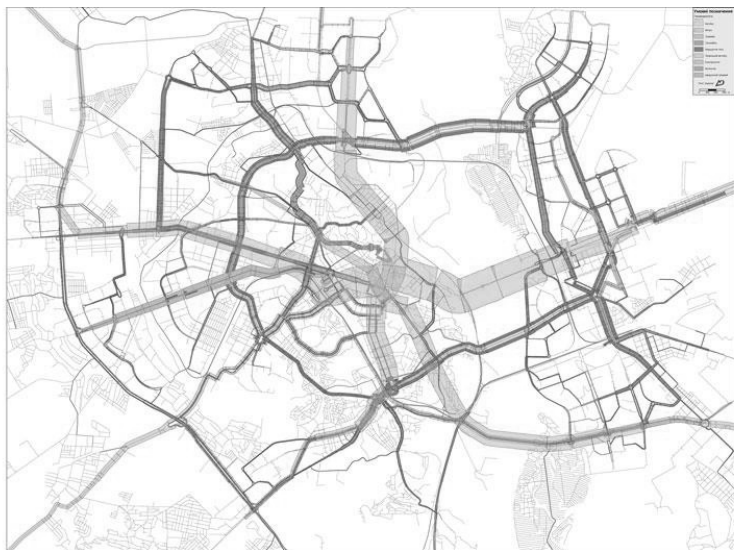

Рис.2. Карта пасажиропотоків (джерело: <https://hmarochos.kiev.ua/2015/12/17/transportna-model-kiyeva>)

Бажання людей бути ближчими до великого міста сприяло накопиченню низки проблем, посеред яких необхідно виділити чотири головні:

- Збільшення витрат часу в результаті затримок транспорту у дорозі, падіння швидкості руху.
- Зростання кількості аварій або дорожньо-транспортних пригод внаслідок збільшення щільності транспортного потоку.
- Зростання екологічних показників шуму та забруднення міської території.
- Відсутність достатньої кількості місць постійного та тимчасового збереження транспортних засобів, що призводить до їх концентрації на проїзній частині, тротуарах, внутрішньому дворovому просторі.

Дослідження показали, що пропускна здатність магістралей м. Києва вичерпана. На головних магістралях міста навантаження від транспортного потоку перевищує пропускну здатність у 2-3 рази. В інших містах показники інтенсивності руху та пропускної здатності невпинно зближуються, що вже за 5-7 років приведе до ще більшого ускладнення можливості переміщення містом.

Сучасна історія та практика показує, що вирішення транспортних проблем існує. Локальні дорожні роботи та експерименти з рухом транспорту ситуацію не покращать. Проблема можна вирішити тільки комплексною політикою, провівши цілу низку заходів:

1. Раціональне розміщення місць прикладення праці на території міста, що має сприяти рівномірному розподілу транспортного та пасажирського навантаження на вулично-дорожню мережу.
2. Нове будівництво міських магістралей та доріг для досягнення середнього нормативного показника щільності рівномірно по всіх районах міста та забезпечення нормативної пішохідної доступності із середини житлових мікрорайонів та кварталів до магістральної вулично-дорожньої мережі.
3. Реконструкція ділянок вулиць та доріг із розширенням проїзної частини та спорудженням міських дорожньо-транспортних споруд в місцях перетину із переважаними магістралями та залізницею. Підвищення пропускної здатності перехресть методами місцевого розширення проїзної частини для поворотних транспортних потоків.
4. Використання методів організації дорожнього руху для удосконалення режиму руху транспортних та пішохідних потоків. Введення систем автоматизованого управління дорожнім рухом, використання одностороннього руху, заборони поворотних потоків, обмеження доступності транспорту до окремих територій міста, у тому числі

організація платного проїзду, та пішохідних зон міста та велосипедної інфраструктури.

5. Пріоритетний розвиток міського пасажирського транспорту загального користування:
 - Виділення спеціальних смуг для руху наземного транспорту – тролейбусу та автобусу.
 - Відмова від масового використання маршрутних таксі.
 - Відновлення та розвиток трамваю, у тому числі будівництво нових гілок та удосконалення існуючих швидкісних ліній та метрополітену.
6. Створення гнучкої системи збереження транспортних засобів, у тому числі автоматизованих та підземних паркувальних систем.

Довга історія та практика експлуатації транспортних систем міст показала, що рішення для транспортної інфраструктури міста існує, але суспільство до цього повинно бути готовим психологічно, матеріально та фізично. Транспортна система міста Києва має великий потенціал, має достатньо природних, містобудівних та територіальних умов для покращення життя населення. Проблеми існують, але існують і рішення цих проблем.

Література:

1. ДБН 360-92* «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» - К.: Укрархбудінформ, 1993. – 107 с.
2. Електронна газета «Кореспондент.net», від 28 травня 2015 р.
3. <https://hmarochos.kiev.ua/2015/12/17/transportna-model-kiyeva-instrument-zmin-u-misti/>.

Аннотация

Представлен обзор причин, которые способствовали возникновению напряженной транспортной ситуации в больших городах Украины на примере г. Киева. Определены основные направления по преодолению дисбаланса взаимоотношений города и его транспортной системы.

Ключевые слова: процесс автомобилизации, городской пассажирский транспорт общего пользования.

Annotation

The review of the reasons that caused the stressed traffic situation in the large cities of Ukraine is represented with the example of the Kiev city. The main trends in overcoming the unbalance between the city and the transportation system are detected.

Key words: motorization development, municipal transport.